

KINTSUGİ: YARA İZLERİNİN GÜZELLİĞİ

Ece KANIŞKAN¹

ÖZ

Japon felsefesinden ve özellikle de Zen Budist yaklaşımından seramiğe çekilen bir kavram olan kintsugi sanatı kusurların gizli güzelliğini bize sunmaktadır. Çünkü Zen felsefesinde kusurların gizlenmesi yerine ortaya çıkartılması dönüşümü simgelemektedir. Bu dönüşümün altın gibi değerli bir maden ile tamiri kintsugi sanatının ortaya çıkmasında rol oynamaktadır. Bu sanat yüzyıllardan bu yana kullanılmaktadır. Günümüzde kullanım amaçları sadece kırılan bir parçanın tamiri için olmamaktadır. Bu çalışma, nitel araştırma yöntemlerinden literatür taraması ile yürütülmüş ve Japon kültürünün kendine has tarzının ve sanatına yansımalarının alanyazına katkı sağlayacağı düşünülerek kintsugi tekniğinin tarihçesi, tekniğin uygulanışı ve çağdaş seramik sanatında kullanan sanatçılardan bazı örnekler ele alınmıştır

Anahtar Kelimeler: Seramik, Kintsugi, Zen felsefesi, Japon, Altınla birleşmek.

---

¹Yrd. Doç.Dr. Anadolu Üniversitesi Engelliler Entegre Yüksekokulu Seramik Bölümü,
ekaniska(at)anadolu.edu.tr

KINTSUGI: THE BEAUTY OF WOUND SCARS

ABSTRACT

If we try to understand the concept of Japan's philosophy, which is especially taken from Zen Buddhist approach, we understand how the defects are great virtue. Their aims are to make defects and signs of time, be more apparent instead of removing them. This transformation plays a role in the emergence of the art of tamiri kintsugi with a valuable metal such as gold. This art has been used for centuries. Today, however, the intended use is not only for the repair of a broken part. This study was carried out by qualitative research methods through the literature survey, and the history of the kintsugi technique, the application of the technique and some examples from the artists who use contemporary ceramics arts are considered, considering that the unique style of Japanese culture and its reflection on art will contribute to the art.

Keywords: Ceramic, Kintsugi, Zen philosophy, Japanese, Combine with gold.

Kanışkan, E. "Kintsugi: Yara İzlerinin Güzelliği". *ulakbilge* 6. 21 (2018): 161-178

Kanışkan, E. (2018). Kintsugi: Yara İzlerinin Güzelliği. *ulakbilge*, 6(21), s.161-178.

Giriş

Japon felsefesinden ve özellikle de Zen Budist yaklaşımından seramiğe çekilen bir kavramı anlamaya çalışmak, kusurların ne kadar büyük bir erdem olduğunu kavramaktan geçmektedir.

Zen estetiğinde, hasarı gizlemek yerine daha belirgin hale getirmek onu güçlü kılmaktadır. Değişimin kabulü ve kaderin insan yaşamının unsurları olarak kabul edilmesi metaforu yaşantılarımız boyunca biriken tecrübeler ve hasar güçlü bireyler yapar insanoğlunu. Bu yüzden altın gibi değerli bir madenin kırılan parçaları birleştirmede kullanılması felsefi açıdan zengin bir mülkiyete sahip olduğunu vurgulamak içindir.

Yüzyıllar boyu Zen ustaları zarar görmüş çömleklerin, bardakların ve kaselerin ihmal edilmesi veya atılmaması gerektiği konusunda bir argüman geliştirdi. Amaçları, bu kaplar üzerinde zamanın kusurlarını ve izlerini yok etmek yerine daha da belirgin hale getirmektir. Bu fikir Zen'in bazı temel temalarını güçlendirmektedir. Yüzyıllar öncesinden bu yana süregelen bir geleneğin adı Kintsugi'dir. Kelime tam anlamıyla, 'altın ile birleşmek' anlamına gelir(faena., 2017).

1. Kintsugi Tekniğinin Doğuşu

Kintsugi tekniği; 15. yüzyılın sonlarında Japon hükümdarı Askikaga Yoshimasa'nın (1449-1473), en sevdiği çay kâsesini Çin'e onarım amacıyla göndermesi ama gelen kâsenin onarımının kötü olması sonucunda geliştirilmiştir (Lippke, 2010: D1). Fakat geri döndüğünde, kırık parçaları birleştirmek için kullanılmış olan çirkin metal zımbalar yüzünden dehşete düşmüş ve ustalarını daha uygun bir çözüm bulmaları adına yönlendirmiştir. Bunun sonucu olarak japon zanaatkârlar, kırılan parçayı eskisi gibi hatta eskisinden daha da güzel gösterecek bir onarım tekniğini geliştirmişlerdir (Gopnik, 2009). Böylece hasarlı seramiklerin çatlaklarını altın ile doldurarak onarma sanatı olarak kabul edilen Kintsugi tekniği gelişmiştir. Kintsugi'nin kökenleri, Muromachi dönemine kadar uzanmaktadır.

Kin = altın, tsugi = doğrama

Resim 1: aykasesi, 16.yüzyıl Karatsu Dönemi

Kintsugi; Japonca “altın doğrama” demek olup, saf altın gibi görünmesi amacıyla reçine ile kırık seramikleri onarma sanatı için kullanılan bir terimdir. Kintsugi ile onarılan bir kabın kırılmadan önceki halinden daha değerli ve şaşalı (Ağatekin, 2016) kabul edildiği bilinmektedir. 17. yüzyıla kadar, kintsugi o kadar popülerleşmiştir ki bazı kişilerin çay kâselerini altınla onartmak amacıyla kasten kırdıkları bile söylenmiştir. Japonlar sağlam olmayan, hasarlı nesnelere oldukça ilgi göstermiş, bu konuda “wabisabi” şeklinde estetik bir felsefe dahi geliştirmişlerdir (Lippke, 2010: D1). Kırık bir çay kasesini onarma fikri, Batı'nın mükemmellik ve simetri değerlerinin aksine doğu felsefesi olan wabi-sabi'nin, hasarlı veya kusurlu güzelliği keşfettiği fikrin bir uzantısıdır. İşlem aynı zamanda "altın onarım" anlamına gelen "kintsukuroi" olarak da bilinir.

Resim 2: ay kasesi, 18. yüzyıl, Kihara Dönemi

Bir objenin tarihinin bir parçasını oluşturan kırılmalar, dönüşümü anlatmaktadır. Güçlü dönüşümü taklit etmemize ve mecazi olarak yaranın karanlık bir darbeden ışık penceresine dönüşmesini simgelemektedir.

1.1. Kintsugi Tekniği ve Uygulanışı

Geleneksel kintsugi tekniği, onarım için urushi lak ve gerçek toz altın kullanmayı içerir. Urushi cilası zehirli sarmaşıklerle ilgili bir bitkiden yapılır, bu yüzden onarımları gerçekleştirirken birçok insanda reaksiyona neden olur (bitmiş nesnede kurutulduktan sonra artık reaktif olmamasına rağmen). Bu aynı zamanda altın ile birlikteliğinden kaynaklanan oldukça pahalı bir karışımdır. Kisho mi urushi ("saf lake") tüm yapıştırma çalışmalarının temelini oluşturur; orijinal seramik parçaları eklemek için kullanılmaktadır. Kisho mi urushi, en yüksek kalitede ham cila olarak adlandırılmaktadır. Yapıştırma başına, eşit miktarda pirinç yapıştırıcısı ile karıştırılır. Bu karışıma nori urushi (tutkal verniği) adı verilmektedir. Bu malzemenin güçlü bir yapışkan olmasının yanı sıra aynı zamanda oldukça hızlı kuruyan bir özelliği bulunmaktadır.

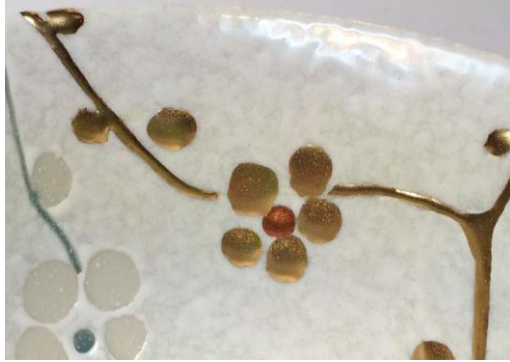
Resim 3: Metalik tozun, parçaları birbirine sabitlemek için reçine veya lake ile karıştırılması işlemi.

Yapışkan cila ile doldurulan seramik parçanın kurummasına izin verilir. Fazla olan yapıştırıcı yüzeyden temizlenir. Temizleme işleminden sonra üzerine altın veya gümüş tozlar olan bir karışım yeni bir tabaka olarak sürülür. Burada sıklıkla kindei ("altın bulamaç") veya gindei ("gümüş bulamaç") kullanılmaktadır. İnce öğütülmüş altın yaprağı veya gümüş yaprağının eşit olmasına dikkat etmek gerekir. Kurumanın ardından yeniden nazikçe ovularak pürüzsüz bir yüzey yaratılır. Son aşama ile yapıştırılan seramik ya da porselen objenin ömrünü uzatma ve yaşanmışlığını vurgulamaya dikkat çekilir.

Resim 4: Kintsugi ustasının kırılan porseleni tamir etme işlemleri.

Kintsugi tekniğinde kullanılan başka üsluplarda bulunmaktadır. Bunlardan biri olan makienaoshi de tamir alanlarına ek olarak altın, tamiri yapılan seramik objenin üzerindeki dekoru yansıtmada kullanılmaktadır. Böylece dekorun devamı sağlanmaktadır.

Resim 5: Makienaoshi tekniğinden bir detay

Bir başka altın onarımına, yobitsugi adı verilir. Bu teknikte, farklı ve ilgisiz bir seramik parçası restore edilen parçanın kırık ya da eksik alanına yapıştırılır.

Resim 6: 15.yüzyılYobitsugi tekniği ile restore edilmiş çanak, Tokoname Dönemi

2. Çağdaş Seramik Sanatında Kintsugi Tekniğini Eserlerinde Kullanan Bazı Sanatçılar

Çağdaş seramik sanatında kintsugi tekniğini kullanarak eserlerini biçimlendiren sanatçılar, bir seramik obje kırıldığında, çatladığında, işlevini kaybettiğinde bunu sanata dönüştürmek için bilinçli olarak kırılan parçaları kendi yorumlarını katarak yeni seramik eserler oluşturmaktadırlar.

Bir başka deyişle; bu seramik sanatçıları yeni ifade tekniklerini geleneksel olan bir teknikle birleştirerek geçmiş ile bağlantıyı kopartmadan çağdaş sanat eserlerine imza atmaktadırlar. Kintsugi tekniğini kullanarak seramik eser üreten sanatçılar arasından ifade dilleri birbirinden farklı olan bazı sanatçıların eserleri çalışmada değerlendirilmektedir.

2.1. Yee Sookyung

1963 doğumlu Koreli genç sanatçı, Yee Sookyung eserlerinde geleneksel Kore nesne ve kavramlarını, kırılmış, atık, çöp olarak kabul edilen seramik parçalarıyla alıılmadık ve sıra dışı biçimde bir araya getirerek yorumlamaktadır. Bunun için Sookyung'un kullandığı yöntem terk edilene karşı neyin daha değerli olduğunu, çağdaş olana karşı neyin tarihi olduğunu, sanat olmayana karşı sanatın ne olduğunu anlayabilme olanağını sağlamakla kalmaz, sanatçının kim olduğunu da izleyene sorguladır (Ağatekin , 2012).

Yee Sookyung “Translated Vase” (Dönüştürülmüş Vazolar) serisinde, geleneksel Kore seramik atölyeleri tarafından atılmış kırık seramik parçaları kullanmıştır. Kırıldıktan sonra herhangi bir parça artık Kore Porseleni ile

ilişkilendirilen güzellik ve saflık görüntüsünde değildir. Sookyung'sa, her parçayı ayrı bir varlık olarak ele almış ve parçaları yeniden yapılandırmıştır (Vancouver Biennale, 2009). Japon geleneği Kintsugi'den esinlenen Koreli sanatçı kırıkları altınla belirginleştirmiştir.

Resim 7: Yeesookyun, Dönüştürülmüş Vazo, 2012; Kırık Seramikler, Epoxy and 24 karataltın yaprak, 106,68 x 73,66 x 73,66 cm.

Bu konudaki çalışmalarının esin kaynağı 2001'de bir Kore geleneksel seramik atölyesini ziyareti sırasında defolu seramikleri elindeki çubukla kıran usta olmuştur. Ustanın bu öz-kontrol davranışından çok etkilenmiş ve usta seramikçinin hediyesi olarak eve yüzlerce kırık porselen parçası ile dönmüştür. Bu deneyim ona kendi sanat uygulamasını geliştirmek için esin vermiş, kırık parçaları atölyesinde yamamış ve kırıkları saklamak yerine ince altın vernik kullanarak daha da belirgin hale getirmiştir. Yee Sookyung farklı zaman ve sitilde yapılmış yüzlerce kırık seramik parçasını tekrar yapılandırarak onları yeni ve eşsiz birer sanat eseri haline getirmiştir (Lee, 2010).

2.2. Joana Meroz

Hikâyesini, seramik parçalarının gündelik kullanımlar sırasında oluşan hasarları; kenar çatlakları, atmalar ve çentikler nedeniyle ait oldukları takımlardan çoğu zaman çıkartılmaları üzerine temellendiren tasarımcı Joana Meroz, "Crackery-Crockery" (Çanak Çömlek) adlı serisinde, kusurun güzelliğini övmüş, çatlakları olan seri üretim beyaz porselen yemek takımlarını kişisel hazinelere dönüştürmüştür (Meroz, 2009). Eserlerinde tamamen defoları güzelliğe dönüştüren sanatçı kintsugi

teknîği ile bunu başarmaktadır. Defolu seramik objeleri eserlerinde kullanan sanatçı, onların yeniden işlev kazanarak tarih sürecinde yerlerini almasını sağlamıştır.

Resim 8: Joana Meroz, Süslü yaşam: Çanak-Çömlek, 2006

Joana Meroz seramiğin kırılganlığına duyduğu saygıyla bir çatlağı veya çentiği saklamak yerine, her bir parçanın hatalarını altın pırıltılı çiçek deseniyle göz önüne çıkartmıştır (Meroz, 2009).

Böylece seri üretimin binlerce parçayı aynı yapma standardına tezat, her bir parçanın kendi kimliğinin olduğunu ve bu kimliğin hasara bağlı biçimlenen dekorla daha da özelleştirildiğini göstermeye çalışmıştır.

2.3. Hans Stofer

1957 yılında İsviçre’de doğan Hans Stofer’in sanatında çocuksu bir coşku ve heyecan bulunmaktadır. Stofer, kusurun güzelliğine büyük bir inançla inanır, iyi tasarımın, minimalizmin ve düzensizliğin geleneksel algılarıyla oyun oynar. Stofer kendimizin ve çevremizin kırılganlığı konusunda bizi uyarmada buluntu seramik kapları, metal işleri ve telleri akılcı bir dille nazikçe kullanmaktadır (Ağatekin, 2012).

Resim 9: Hans Stofer, Jane'in çok kötü yapıştırılmış fincanı, 2006

Sanatçı “Jane’s Cup Really Badly Glued Together”(Jane'nin fincanı gerçekten çok kötü yapıştırılmış) adlı eserinde ise kırılmış bir Rosenthal fincanı gelişi güzel biçimde tekrar birleştirmiştir. Burada altın yerine sadece yapıştırıcının kaba etkisi görölmektedir. Sanatçı bu eserinde tamamen mükemmeliyetçiliğe karşı bir söz söylemektedir.

2.4. Yoko Ono

1960'ların başından beri Yoko Ono, sanat, performans, müzik, feminizm ve savaş karşıtı aktivitelere yaptığı katkılar aracılığıyla sanatçı ve toplum arasındaki ilişkiyi yeniden tanımlamaya yardımcı olan uluslararası sanat ortamında etkisi olan bir sanatçıdır.

Yoksulluğın iyileşmesi ve kesintisiz korunması Yoko Ono'nun yeni eserlerinin temel kavramlarıdır. Yoko Ono'nun el yazısı, dünyayı etkileyen altı felaket olayı konu almaktadır. Eserinde Parçalanmış fincan etkileri yaratmış olan sanatçı bu fincanların üzerine dünya tarihindeki trajik olayları ve yerlerini not almıştır.

‘Unbroken Cup’ (kırılmayan porselen fincanlar) 7 adet fincan ve tabağından oluşan koleksiyonunda, Ono'nun ‘bu fincanlar koruma altındadır ve asla kırılmayacaktır’ diye el yazısı ile yazılmış olan, barış ve umudu yansıtan bir dekor yer almaktadır.

Resim 10: Yoko Ono- kırılmayan porselen fincanlar çalışması

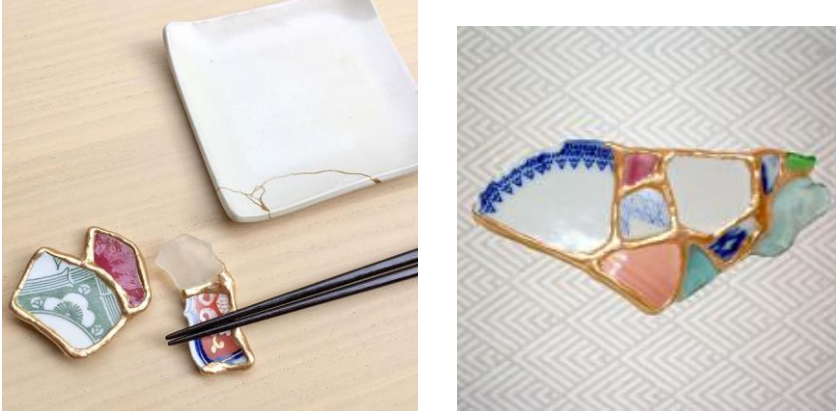
Eski Japon sanatı metaforunu kullanan sanatçı, altın fırça vuruşlarını kullanarak kırık ya da çatlak seramikler gibi görünen koleksiyonunu kintsugi tekniğinden esinlenerek yapmıştır. Ono; eserinde, dünyanın kırılğanlığını ancak buna karşın hep bir umut olduğunu ve bunun da bize bağlı olduğunu sorgulatmıştır (İmaginepeace, 2017).

2.5. Tomomi Kamoshita

Hem bir seramik eğitimcisi hem bir sanatçı olan Kamoshita kintsuginin geleneksel tekniğini çalışmalarına entegre etmiştir. 'Gift from the Waves' (Denizden gelen hediye) adlı son tasarımlarında okyanusun verme ve alma gücünü yansıtıyor: "Her Japon'un fark ettiği gibi dalgalar bizden çok uzaklaşıyor. Ancak uzaklaşırken bıraktıklarını görmek gerekmektedir, diye düşünen sanatçı bu çalışmalarını ile dalgaların bize ne getirdiğini yeniden canlandırmak istemiştir.

Kamoshita, dalgaların kıyıya getirdiği kırık seramik ve cam parçaları toplayarak eserlerinde yer vermiştir. Kırık seramik parçaları konuşabilseydi, bazıları size bir gemiden düştüklerini söylerdi. Bazıları ise bir tsunami tarafından yıkıldıklarını söylerdi. Belki de bazıları öylesine atılmışlardı. Toplanan bu kırık parçaları kendi sanat anlayışı ile bir araya getiren ve bunu yaparken de geleneksel kintsugi tekniğini kullanan sanatçı özellikle pembe parçalar kullanmıştır. Kamoshita

için, pembe sakura ya da canlanmanın sembolü olan kiraz çiçeklerini simgeliyordu. Çünkü ne olursa olsun, ilkbaharda çiçek açan bu bitkiler yeniden canlanmanın sembolü idi.(tomomi-kamosito, 2017) .

Resim 11: Tomomi Kamoshita, Kıyıya vuran seramik parçaların kintsugi yöntemi ile chopstick konulan parçalara dönüşümü

2.6. Yugo Isaji

İlk bakışta, Yugo Isaji tarafından yaratılan eserler, Claude Lévi-Strauss tarafından tanımlanan hümanistik yapısalcılığa karşı (koparma veya ödünç verme) yanlış olabilir.

Bunun nedeni, oluşturduğu nesnelerin çoğunun günlük tüketim ürünleri olması ve gündelik hayattan günlük kullanım ürünleri kullanılarak yapılabilmesidir. Ancak, burada malzeme orijinal günlük kullanım anlamlarını yitirmiş ve sanatçı tarafından yeni benimsenen bazı anlamlar yüklenmek istenmiştir. Eserlerinde ortaya koyduğu nesnelere önceden edindikleri anlamları ve işlevleri yadsıyarak yeni söylemler ediniyorlar (Drawingroomgallery, 2017).

Yugo Isaji, günlük kullanımı olan nesnelere kendine özgü sanat anlatımı ile oluşturuyor. Bu büyülu süreç boyunca, tanıdık olduğunu düşündüğümüz objeler başka bir deyişle yeniden örgütlenen biçimleri ile karşımıza çıkmaktadırlar.

Resim 12: Şeylerin arkasındaki şeyler sergisinden yeniden örgülenen porselen çay fincanı

2.7. Charlotte Bailey

Sanatçı kintsugi tekniğinden etkilenerek kırılan seramikleri örerek birleştirmektedir. Kintsugi'nin aksine yapıştırıcı kullanmayan sanatçı, bu işlem için kumaşları örüyor. Hasar görmüş seramikleri kumaşla kaplayan sanatçı, bağlantı noktaları için de altın yaldızlı iplikler kullanıyor. Bailey, seramiklerin kayıp parçalarını da bu iplerden yaptığı desenlerle dolduruyor. Kullandığı altın sırma ipler bir çeşit kintsugi tekniğine gönderme olarak algılanabilir. Bailey'in eserleri, teknik ne olursa olsun kırılmanın, yaşanmışlığın mükemmelliğine dikkat çekilmek üzere kurgulanmıştır (thisiscolossal, 2017).

Resim 13: Charlotte Bailey- vazo

Sonuç

Gençliğe, mükemmelliğe ve yeniye tapan bir çağda, kintsugi sanatı, belirli bir bilgeliği korur. Paramparça olmuş seramik veya porselen objelerin tamirinden yola çıkarak kusurlu olanlara saygı duyma konusunda dünyaya yeni bir bakış açısıyla bakmaya kintsugi felsefesini benimseyerek başlamak gerekir.

Bu bağlamda, kintsugi tekniği her yıkımın bir son olamadığını anlatır. Depremler, seller, tsunamiler tüm yaşanan felaketler sonrasında yeniden hayata dönüş vardır. Kintsugi, derin arızalardan kaynaklanan en ezici ve acı verici duyguların bir kısmını yaşarken hatırlama ve odaklanma için inanılmaz derecede güçlü görsel bir metafordur. Kintsugi tekniğinin metaforu hiçbir şeyin gerçekten kırılmadığı yaşam için güçlü bir duruş kazandıdır. Kintsugi kaplarına bakmak bizlere yara izlerimizi saklamak yerine onları daha görünür kılmamızı anımsatır.

Kintsugi tekniğine batının ilgisi, belki de kitlesel üretim, tüketim ve atıklara karşı değişen tutumlara yanıt olarak son yıllarda artış göstermektedir. Konu kapsamında; endüstrileşen teknolojinin sanata yansıyan modern beğeni, modern estetik anlayışıyla örtüşürülen ancak temelleri Zen Felsefesine dayanan Kintsugi; tüketim kültürünün her türlü ekonomik ve sosyal seviyedeki bireyi hızlı tüketici kıldığı yaşam tarzına ve sonuçlarına bir savunma olarak nitelendirilebilecek sanatsal bir dışavurumla eserlerini meydana getiren, geleneksel bir teknik ile çağdaş yorumlarını ortaya koyan seramik sanatçıları çalışmayı desteklemek için incelenmiştir.

KAYNAKLAR

Ağatekin, Elif. (2012) Seramik Sanatında Alternatif Bir İfade Aracı Olarak Atık Seramik Kullanımı Sanatta Yeterlik Tezi, Seramik Anasanat Dalı, Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, Seramik Anasanat Dalı, Eskişehir

Chapman, J. (2005) Emotionally Durable Design: Objects, Experiences and Empathy. United Kingdom: Cromwell Press.

Chapman, J. (2012) Rethinking 'Good Design' in an unsustainable age. Goldsmiths University, London. 15 May 2012 Fry, T. (2009) Design futuring: sustainability, ethics, and new practice. New York: Berg.

Gopnik, B., (2009), Golden Seams: The Japanese Art of Mending Ceramics

Washington Post March 3, 2009, Erişim tarihi: 07.05.2017

<http://www.washingtonpost.com/wpdyn/content/article/2009/03/02/AR2009030202723.html>, Erişim Tarihi :10.05.2017

Hammill, S, <http://stephaniehammill.com/kintsugi/> Erişim tarihi: 05.05.2017

Hara, K. (2007) *White*. Switzerland: Lars Muller Publishers

Juniper, A. (2003) *Wabi sabi: the Japanese art of impermanence*. USA: Tuttle Publishing

Lee, E., (2010), *Two Ways Of Re-Thinking Asian Tradition*, http://www.artecritica.it/archivio_AeC/66/articolo03.html, Erişim tarihi: 05.05.2017

Lippke, A. C., (2010), *In Make-Do Objects, Collectors Find Beauty Beyond Repair*;

December 16, 2010, *New York Times* on page D1 of the *New York edition*. Erişim: <http://www.nytimes.com/2010/12/16/garden/16makedo.html?hpw>, Erişim Tarihi: 17.05.2017

Kashiwagi, Hiroshi. (2012) *Japan / Design: Extraordinary design from ordinary life*. The Japan Foundation, London.

Koren, L. (1994) *Wabi-Sabi: for Artists, Designers, Poets & Philosophers*. USA: Stone Bridge Press

Kuki, Syuzo (1967) 「いき」の構造 _[The structure of “iki”]. Tokyo: Iwanami Shoten

Labesque,R. (2011) *Object Oriented* [blog] Available at: <http://designmind.frogdesign.com/blog/aged-to-perfection.html> (Accessed: 3 November 2012)

Maggie, M. (2012) *Design by Nature: Using universal forms and principles in design*. USA: New Riders

Marra, M.F. (ed.) (2002) *Japanese Hermeutics: Current Debates on Aesthetics and Interpretation*. USA: University of Hawaii Press

Meroz, J., (2009), *Objects, The Ornament Life, Crackery-Crockery*, http://www.joanameroz.com/Joana%20Meroz/Objects_The_Ornamented_Life_Crackery-Crockery.html, Erişim Tarihi: 13.05.2017

Odin, S. (2001) *Artistic Detachment in Japan and the West: Psychic Distance in Comparative Aesthetics*. USA: University of Hawaii Press

Papanek, V. (1992) *Design for the Real World: Human Ecology and Social Change*. London: Thames and Hudson Ltd.

Papanek, V. (1995) *The Green Imperative: natural design for the real world*. New York: Thames and Hudson Ltd.

Sartwell, C. (2006) *Six Names of Beauty*. Great Britain: Routledge

Tanizaki, J. (2001) *In praise of shadows*. London: Vintage

Theroux, Marcel (2009) *In search of wabi sabi*. [DVD] United Kingdom: BBC 4

Toshihiko and Izutsu T. (1981) *The theory of Beauty in the Classical Aesthetics of Japan*. Netherlands: The Hague

Sherlock, D., (2007), Linda Sormin, Cheh-ae Siah, *Art and Perception No. 67*

Vancouver Biennale (2009) *Ceramic Forms*, Yee Soo Kyung (Seoul, Korea), Erişim:

http://vblearn.ca/uploads/general/lfroma_kyung_ceramic.pdf, Erişim Tarihi: 15.05.2017

12.05.2017; <http://www.faena.com/aleph/articles/the-art-of-kintsugi-or-the-beauty-of-scars/>

12.05.217; <http://www.lakesidepottery.com/Pages/kintsugi-repairing-ceramic-with-gold-and-lacquer-better-than-new.htm>

08.05.2017; <http://www.thebookoflife.org/kintsugi/>

24.05.2017; http://annacolibri.com/wcontent/uploads/2013/02/Flickwerk_The_Aesthetics_of_Mended_Japanese_Ceramics.pdf,

24.05.2017; <http://www.bbc.co.uk/programmes/articles/326qTYw26156P9k92v8zr3C/broken-a-pot-copy-the-japanese-and-fix-it-with-gold>,

22.05.2017; <http://stephaniehammill.com/kintsugi/>

22.05.2017; <http://www.theornamentedlife.com/>

GÖRSEL KAYNAKLAR

Resim 1: Çay kasesi, 16.yüzyıl Karatsu Dönemi; 15 Nisan 2017; http://annacolibri.com/wpcontent/uploads/2013/02/Flickwerk_The_Aesthetics_of_Mended_Japanese_Ceramics.pdf

Resim 2: Çay kasesi, 18.yüzyıl Kihara Dönemi; 15 Nisan 2017; http://annacolibri.com/wpcontent/uploads/2013/02/Flickwerk_The_Aesthetics_of_Mended_Japanese_Ceramics.pdf

Resim 3: Metalik tozun, parçaları birbirine sabitlemek için reçine veya lake ile karıştırılması işlemi; 8 Mayıs 2017; <http://www.bbc.co.uk/programmes/articles/326qTYw26156P9k92v8zr3C/broken-a-pot-copy-the-japanese-and-fix-it-with-gold>

Resim 4: Kintsugi ustasının kırılan porseleni tamir etme işlemi; 8 Mayıs 2017; <http://www.bbc.co.uk/programmes/articles/326qTYw26156P9k92v8zr3C/broken-a-pot-copy-the-japanese-and-fix-it-with-gold>

Resim 5: Makienaoshi tekniğinden bir detay; 8 Mayıs 2017; <http://www.lakesidepottery.com/Pages/kintsugi-repairing-ceramic-with-gold-and-lacquer-better-than-new.htm>

Resim 6: 15. yüzyıl Yobitsugi tekniği ile restore edilmiş çanak, Tokoname Dönemi; 8 Mayıs 2017; <http://www.lakesidepottery.com/Pages/kintsugi-repairing-ceramic-with-gold-and-lacquer-better-than-new.htm>

Resim 7: Yeesoogyun, Dönüştürölmüş Vazo, 2012, Kırık Seramikler, Epoxy ve 24 karat altın yaprak, 106,68 x 73,66 x 73,66 cm.;12 Aralık 2016; 25 Mayıs 2017
<https://cfileonline.org/spotted-contemporary-ceramic-art-from-yeesoogyun-ipek-kotan-and-more/>

Resim 8: Joana Meroz, Süslü Yaşam: Çanak – Çömlek, 2006; 22 Mayıs 2017;
<http://www.theornamentedlife.com>

Resim 9: Hans Stofer, Jane'nin gerçekten çok kötü yapıştırılmış fincanı, 2006.Barnard, Daintry, Twomey, 2007: 180

Resim 10: Yoko Ono, 'Kırılmayan Porselen Fincanlar'; 20 Mayıs 2017;
<http://imaginepeace.com/archives/21306>

Resim 11: Tomomi Kamoshita, Kıyıya vuran seramik parçaların kintsugi yöntemi ile Chopstick konulan parçalara dönüşümü; 20 Mayıs 2017;
<http://www.roningallery.com/artists/tomomi-kamoshita>

Resim 12: Şeylerin arkasındaki şeyler sergisinden yeniden örgütlenen porselen çay fincanı; 20 Mayıs 2017; <http://drawingroomgallery.com/artist/yugo-isaji/>

Resim 13: Charlotte Bailey, Vazo; Artist Mimics Japanese 'Kintsugi' Technique to Repair Broken Vases with, Embroidery, 2016; 5 Mayıs 2017;
<http://www.thisiscolossal.com/2016/04/embroidery-kintsugi-charlotte-bailey/>